

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Teamleder Signe Skibstrup Blach
Slotsholmsgade 12
1216 København K

30. marts 2021

Sendt pr. mail (sisbl@fvm.dk)

Dansk Pelsdyravlerforenings svar til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Dette høringssvar vedrører ovennævnte lovudkast ("lovudkastet"), som Dansk Pelsdyravlerforening a.m.b.a. har modtaget den 24. marts 2021 med henblik på bemærkninger. "Danske Minkavlere" og "Kopenhagen Fur" er binavne til Dansk Pelsdyravlerforening a.m.b.a., og dette høringssvar afgives således i sin helhed på vegne af de danske minkavlere.

Kopenhagen Fur International A/S er endvidere nævnt i lovudkastets § 8, stk. 7, og i bemærkningerne. Dette er en fejl. Den rette virksomhed i den sammenhæng er Dansk Pelsdyravlerforening a.m.b.a.

I det følgende omtales Dansk Pelsdyravlerforening a.m.b.a. som "foreningen".

Foreningen repræsenterer ca. 1.100 minkavlere. Følgeerhvervet består af anslået ca. 60-70 virksomheder, hvoraf flere er store kooperativer ejet af minkavlerne i fællesskab. Hele erhvervet har haft én fælles, voldsom oplevelse, nemlig nedlukningen af minkbranchen, som selvsagt har ramt alle helt uventet, hårdt og helt uden historiske fortilfælde. I foreningen er vi dagligt i kontakt med mennesker, der ved nedlukningen af erhvervet har mistet deres levebrød fra den ene dag til den anden, og mange er desperate for at få en endelig afklaring af deres situation. Det er derfor magtpåliggende, at der meget hurtigt tilvejebringes de nødvendige regler for håndteringen af sagerne, og at processen gennemføres effektivt, fleksibelt og mod betaling af fuldstændig erstatning til alle de berørte.

1. Overordnede bemærkninger

Foreningen noterer med tilfredshed, at der nu foreligger et udkast til et lovforslag med tilføjelser og rettelser til eksisterende lovgivning, men finder efter en nærlæsning, at lovudkastet på flere

**KOPENHAGEN
FUR**

KOPENHAGEN FUR A.M.B.A. · LANGAGERVEJ 60 · 2600 GLOSTRUP · TLF 4326 1000 · FAX 4326 1126 · KOPENHAGENFUR.COM
CVR NR. DK15275413 · NORDEA BANK DANMARK A/S · KONTONR. 2100-0751141270 · SWIFT NDEADKKK

DIREKTIONEN
· 2600 GLOSTRUP

TLF 4326 1042 · FAX 4326 1049 · IOE@KOPENHAGENFUR.COM

punkter ikke fuldt ud er i overensstemmelse med det politiske fundament; den politiske aftale af 25. januar 2021 (herefter kaldet "aftalen"):

Minkbranchen skal have samme retsstilling som ved ekspropriation

For det første fremgår det ikke af lovudkastet, at aftalepartierne ved indgåelsen af aftalen den 25. januar 2021 var "enige om, at der ydes fuldstændig erstatning til minkavlere og minkafhængige følgeerhverv uanset om der juridisk set er tale om ekspropriation efter grundlovens § 73 eller ej." Der var også enighed om, at erstatningerne skal behandles skattemæssigt som ekspropriationserstatninger, ligesom de takserende myndigheder skal fastsætte erstatningen efter samme principper, uanset om der i det enkelte tilfælde vurderes at være tale om ekspropriation eller ej, jf. aftalens side 3 og 8.

I lovudkastet henvises der i stedet til lovbemærkningerne ved fremsættelsen af minkloven den 10. november 2020, hvor det anføres, at det er vurderingen, "*at det foreslåede midlertidige forbud mod hold af mink ikke i almindelighed vil udgøre et ekspropriativt indgreb over for de erhvervsdrivende.*". Disse lovbemærkninger blev til meget kort tid efter 4. november 2020 og er nu aldeles uaktuelle, idet flere efterfølgende politiske aftaler klart har fastslået ekspropriation som grundlag for fastsættelse af erstatningerne.

Henvisningen er således forkert, idet politiske aftaler både i november 2020 og i januar 2021 beskriver et fundamentalt anderledes udgangspunkt for erstatningsfastsættelsen og håndteringen af minksagerne, og der er desuden en nærliggende risiko for, at henvisningen vil påvirke retsstillingen for de berørte. Hvis det derimod fremgår klart, at minkbranchen har krav på "fuldstændig erstatning", og de erstatningsretlige principper finder anvendelse, betyder det, at der vil være en vis genkendelighed og forudsigelighed i den efterfølgende sagsbehandling. De takserende myndigheder kan læne sig op ad den praksis, vi kender fra ekspropriationsområdet, som netop sikrer "fuldstændig erstatning", og det er ikke nødvendigt at regulere alt i detaljer.

Der er ikke tale om overtagelse af aktiver, men overtagelse af virksomheder

En anden væsentlig udfordring i lovudkastet er, at man i flere afsnit grundlæggende synes at mistolke hele situationen, som på ingen måde kan sammenlignes med klassisk overtagelse af aktiver:

- Minkbranchen er blevet lukket, og de berørte virksomheder - minkavlere (besætningsejere) såvel som følgeerhverv - har krav på fuldstændig erstatning.
- Kravet om fuldstændig erstatning betyder, at virksomhederne skal have erstatning for den mistede fremtidige indtjeningsevne.

Det fremgår også klart af Aftalen, at minkavlere og følgeerhverv skal have erstattet værdien af deres virksomhed, jf. fx side 3 ("*...*) opnå fuld erstatning for tabet af deres

minkvirksomhed (..)”) og side 7 (“(..) erstatningen fastlægges ved en vurdering af virksomhedens værdi i såkaldt ”handel ogandel” (..)”).

- Staten overtager og bortskaffer til gengæld de minkspecifikke aktiver, således at det sikres, at aktiverne ikke kan anvendes til minkrelaterede aktiviteter igen.

Med ”minkspecifikke aktiver” menes aktiver, der alene anvendes til ”minkvirksomheden”, uanset om der er tale om en minkavler (besætningsejer) ellerfølgeerhverv.

Men ifølge lovudkastet overtager staten ikke alene minkspecifikke aktiver, men også aktiver, som der er blevet anvendt til andre formål (”fællesaktiver”). Det kunne fx være en landbrugsmaskine, der er blevet anvendt til almindelig landbrugsdrift. Det stiller de berørte virksomhedsejere i en helt urimelig situation: De har ikke alene fået ødelagt deres ”minkvirksomhed” men skal nu også overdrage fællesaktiver til staten, selvom fællesaktiverne kun delvist har været anvendt til ”minkarbejdet”. Hvis de vil fortsætte driften af resten af deres virksomhed, skal de med andre ord investere i nye fællesaktiver, fx en ny landbrugsmaskine, og bliver derved påført yderligere udgifter/økonomisk tab.

Foreningen har noteret, at det åbenbart er tanken, at virksomhedsejerne kan ”frikøbe” fællesaktiver, hvis de gerne vil beholde dem. Men det giver ingen mening at tale om ”frikøb” af fællesaktiver, som der ikke er betalt fuld erstatning for. Konsekvensen er, at virksomhedsejeren får mindre end fuld erstatning.

Noget andet er, at der bør være mulighed for, at virksomhedsejeren kan ”frikøbe” minkspecifikke aktiver, altså aktiver som kun er blevet anvendt til ”minkvirksomheden”, og som staten derfor skal overtage med henblik på at sikre, at aktiverne ikke anvendes til minkrelaterede aktiviteter igen.

Det kan f.eks. være en minkhal, som virksomhedsejeren gerne vil bruge til lagerhal, ridehus eller noget helt andet. Det er samfundsmæssigt værdispild at nedrive sådanne bygninger; aktivet forsvinder, og staten skal bruge penge på nedrivning og bortskaffelse. Foreningen foreslår, at virksomhedsejeren får mulighed for at ”frikøbe” aktivet, og at vederlaget fastsættes af erstatnings- og taksationskommissionen ud fra en konkret vurdering af aktivets værdi på tidspunktet for mødet med kommissionen. Hvis staten gerne vil undgå, at aktivet anvendes til minkavl igen – en efter foreningens opfattelse helt hypotetisk situation – kan det f.eks. ske ved tinglysning af deklaration med forbud mod minkhallens anvendelse til minkavl.

Manglende fleksibilitet

Lovudkastet bærer endvidere generelt præg af, at man vil regulere processen meget detaljeret i stedet for at finde konkrete og hensigtsmæssige løsninger på de problemstillinger, der opstår undervejs.

Fordelen ved de almindelige ekspropriationsregler og processen ved de statslige ekspropriationer er, at der er en meget høj grad af fleksibilitet og mulighed for at træffe konkrete,

individuelle beslutninger. De berørte har krav på "fuldstændig erstatning", hverken mere eller mindre, men der er en vis fleksibilitet f.eks. med hensyn til udførelse af konkrete arbejder, som ofte overlades til de eksproprierede lodsejere, ligesom fraflytningstidspunktet fastsættes ud fra individuelle behov, og der kan eksempelvis være plads til at medtage udstyr i begrænset omfang, selvom det er nagelfast, f.eks. objekter med affektionsværdi.

Det kan også være nødvendigt at udvide indgrebet til en fuld overtagelse af ejendommen, hvis det ikke giver mening for lodsejerne at sidde tilbage med en mindre restejendom, der ikke fungerer alene. Det kan f.eks. være en situation, hvor den berørte virksomhedsejer bor på den ejendom, hvor minkaktiviteten foregår. Det kunne meget vel tænkes, at der er nogle virksomhedsejere, der gerne vil helt væk fra området, når deres minkvirksomhed er forsvundet, og det skal være muligt, hvis en konkret vurdering fører til, at det er den rigtige løsning for de pågældende.

En sådan fleksibilitet er der i høj grad behov for netop i minksagerne, hvor de berørte er atypisk hårdt ramt efter nedlukningen af minkbranchen.

Den fleksibilitet, som lovudkastet indeholder, er til fordel for staten. Hele lovudkastet bærer præg af, at staten har meget stor frihed til at vælge det, der skal overtages og betale erstatning efter de principper, der er mest hensigtsmæssige for staten. Staten overtager i øvrigt heller ikke passiver, herunder gældsforpligtelser, af nogen art vedrørende virksomheden, ligesom staten ikke indtræder i virksomhedsejerens aktuelle eller potentielle forpligtelser vedrørende virksomheden. Det er således op til virksomhedsejeren at få aftaleforhold afsluttet og selskabet lukket.

Der er med andre ord en skæv balance i lovudkastet, som ikke er i overensstemmelse med balancen i aftalen og den fairness, værdighed og hensyntagen, der var lagt op til i forhold til minkbranchen.

Trusler om nedsættelse og bortfald af erstatning

Et andet eksempel på den skæve balance i lovudkastet er beskrivelsen af, hvorledes man agter at fastsætte regler om nedsættelse og bortfald af erstatning, hvis frister overskrides eller virksomhedsejerne ikke "*aktivt bidrager eller medvirker*" i processen, jf. bl.a. lovudkastets side 13 og 42.

En ting er, at det formentlig slet ikke er muligt at fastsætte regler om bortfald af den grundlovssikrede ret til fuldstændig erstatning, hvis man f.eks. overser en frist for aflevering af materiale. Noget andet er, at ønsket om at fastsætte sådanne regler er udtryk for en helt forkert indstilling til minkbranchen.

Hvorfor skal der stilles strammere krav til minkbranchen end de krav, der f.eks. stilles til almindelige grundejere, som ved ekspropriation afstår areal til infrastrukturprojekter? Minkbranchen er selvsagt mere end indstillet på at medvirke hurtigt og smidigt, og denne

indbyggede mistænkeliggørelse er på ingen måder klædelig, og der skal naturligvis ikke fastsættes sådanne regler.

Hjemmel til at træffe konkrete beslutninger om betaling af erstatning

Derudover bliver man nødt til at have forståelse for, at der vil opstå situationer, som ingen havde kunnet forudse, hvor der skal være mulighed for at tildele erstatning. Foreningen ønsker med andre ord at sikre, at de takserende myndigheder får en mulighed for at beslutte, at der skal betales erstatning i situationer, hvor virksomheder utvivlsomt er blevet påført et økonomisk tab som følge af nedlukningen af minkbranchen, men ikke falder direkte indenfor erstatningsordningen.

Der kan f.eks. være tale om en virksomhed, som nyligt har opført en minkhal og fået de nødvendige tilladelser til minkavl, men der har endnu ikke været nogen produktion. Investeringen er nu værdiløs, og alle pengene er tabt. Foreningen forstår umiddelbart lovudkastet således, at virksomheden ikke får erstatning, hvilket naturligvis ikke er rimeligt.

Hvis de takserende myndigheder får en skønsmæssig beføjelse, kan det forhåbentlig sikres, at der ikke opstår uhensigtsmæssige situationer, hvor der ikke betales fuld erstatning på trods af, at den ramte virksomhedsejer utvivlsomt er blevet påført et voldsomt økonomisk tab som følge af nedlukningen af minkbranchen.

2. Andre bemærkninger

2.1 Afholdelse af udgifter i perioden fra den 4. november 2020 til fastsættelsen af erstatningen

Selvom virksomhederne i minkbranchen begrænser deres omkostninger mest muligt ved opsigelse af medarbejdere, opsigelse af leasingaftaler, unødvendige abonnementer m.v., vil der være faste omkostninger, der ikke kan begrænses, bl.a. fordi virksomhederne skal sikre de aktiver, der skal overtages af staten. Der kan f.eks. være tale om omkostninger til nødvendig vedligeholdelse, omkostninger til el, vand, varme og rengøring, ejendomsskatter, forsikringer, nødvendige abonnementer samt renter og gebyrer.

Foreningen peger på, at staten som følge af kravet om fuldstændig erstatning skal refundere disse omkostninger løbende; der kan gå flere år, før sagerne skal behandles af erstatnings- og taksationskommissionen, og det er helt urimeligt, at virksomhedsejerne skal "lægge ud" for staten i denne periode; virksomhedsejerne mistede i realiteten deres virksomheder den 4. november 2020.

Foreningen har noteret, at det anerkendes i lovudkastet, at der skal betales "kompensation" for udgifter til sikring af aktiver, jf. lovudkastets side 18:

"I perioden frem til det tidspunkt, hvor staten kan udøve sine rettigheder i henhold til § 8 a, stk. 1-3, kan der være behov for, at minkavlere eller minkafhængige følgerhverv afholder udgifter til

sikring af de aktiver, der senere bliver omfattet ved udmålingen af fuldstændig erstatning til minkavlere eller minkafhængige følgeerhverv. Det kan f.eks. være udgifter til forsikringspræmier eller til nødvendig vedligeholdelse af løsørengenstande. Det foreslås derfor, at der etableres hjemmel til, at der kan fastsættes regler om kompensation for sådanne rimelige udgifter, der er afholdt med rimelighed.”

Men når minkbranchen skal behandles som ved ekspropriation, jf. den politiske aftale, har minkbranchen ikke kun krav på en usikker ”kompensation” for specifikke udgiftsposter, men derimod krav på fuld erstatning for faste omkostninger, der ikke kan undgås, herunder lønudgifter i en opsigelsesperiode.

2.2 Nedrivning

Det fremgår af lovudkastet, at staten forestår nedrivning og bortskaffelse af de minkspecifikke aktiver, jf. side 18:

”Nedrivning og bortfjernelse af bygninger og tilhørende bygningsinstallationer, herunder installationer såsom rørføring m.v. under jorden, sker for statens regning. Det pågældende areal efterlades ryddeligt uden huller og jordbunker. Anden oprydning og reetablering af grundarealer under og ved bortfjernede bygninger m.v., herunder håndtering af eventuel forurening forbliver et anliggende for grundejeren.”

Foreningen peger på, at der selvfølgelig skal ske en fuldstændig reetablering af det berørte areal, således at arealet efterfølgende kan anvendes til landbrugsdrift, medmindre der indgås anden aftale med virksomhedsejeren. Alt, der er minkrelateret, skal fjernes og bortskaffes, uanset om det er beliggende over, på eller under terræn. Derudover skal grus, sand m.v., der er indgået i opbygningen af minkfarmen med interne køreveje m.v., opgraves og bortskaffes. Derefter skal det berørte areal planeres, og der udlægges et hensigtsmæssigt lag råjord og muldjord.

Der skal desuden fastsættes en frist for arbejdets udførelse, idet det ikke er rimeligt, hvis virksomhedsejeren skal vente i længere tid på statens fjernelse. Og der skal være sanktioner, hvis tidsfristen ikke overholdes, herunder afkortning af den anvendte tidsperiode i tilbagediskonteringsberegningen på den pågældende erstatningssag.

Lovudkastet indeholder flere bestemmelser om virksomhedsejerens pligt til at give adgang til ejendommen, friholde adgangsveje og sågar rydde op på ejendommen før nedrivningen. Foreningen opfordrer til, at nedrivning og bortskaffelse sker i tæt samarbejde med og stor respekt for de virksomhedsejere, der er dybt berørt af situationen. Minkvirksomheden har ofte været deres livsværk, og nedbrydningen m.v. skal ske på en ordentlig måde, så der tages de fornødne hensyn til de mennesker, der er involveret i processen.

Hvis der er virksomhedsejere, der selv ønsker at forestå nedrivningen, skal dette være en mulighed, og virksomhedsejeren skal naturligvis have nedrivningsomkostningerne betalt. Det er i øvrigt ofte forekommende ved ekspropriation, at grundejeren udfører opgaver, der er udløst af

det ekspropriative indgreb, mod betaling af omkostningerne forbundet dermed; opgaver som ellers skulle have været udført af eksproprianten.

For de virksomhedsejere, som ikke ønsker at gennemføre nedrivningen selv, mener Foreningen, at der skal sikres virksomhedsejerne en fast kontaktperson, som kan følge nedrivningen og håndtere eventuelle problemstillinger undervejs. Det er ikke rimeligt for hverken virksomhedsejeren eller staten, hvis vigtig dialog skal føres gennem tilfældige håndværkere. Dialogen og ansvaret skal forankres ét sted, og virksomhedsejeren skal naturligvis varsles om håndværkernes adgang til ejendommen, ligesom virksomhedsejeren skal vide, hvem der får adgang til ejendommen.

2.3 Tilladelser og godkendelser

Lovudkastet indeholder bestemmelser om tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning. Tanken er tilsyneladende, at der skal fastsættes regler om, hvilke tilladelser og godkendelser, der skal foreligge, før der kan betales erstatning. Foreningen forstår grundlæggende ikke, hvorfor det er nødvendigt at fastsætte regler herom.

Der er helt sædvanligt, at man ved ekspropriation kun får erstatning for det, der er lovligt opført og drevet. Det påses således også ved almindelige ekspropriationer, om der foreligger de nødvendige tilladelser og godkendelser i henhold til anden lovgivning, og foreningen ser ikke behov for særskilt lovgivning herom. Det giver desuden erstatnings- og taksationskommissionerne den nødvendige fleksibilitet til rimelighed i sagsbehandlingen, hvis der måtte være tvivl om ubetydelige uoverensstemmelser i data, f.eks. i CHR, BBR m.v. Det er desuden vigtigt, at der er enighed om, at der naturligvis kun skal have været de nødvendige tilladelser på "driftstidspunktet" eller "det forventede driftstidspunkt". Miljøgodkendelser m.v. skal ikke fornyes, så de er gældende, når der holdes møde med erstatnings- og taksationskommissionen. Kommunerne har som ansvarlig miljømyndighed i øvrigt kontinuerlig opdaterede data vedr. relevante miljøtilladelser.

2.4 Krav på erstatning kan ikke overdrages

Ifølge lovudkastet skal der indføres en bestemmelse om, at krav på erstatning ikke kan overdrages, før kravet er indtrådt, og aftaler om sådanne overdragelser er ugyldige, jf. § 8, stk. 8:

"Krav på erstatning og compensation efter regler fastsat i medfør af stk. 3 kan ikke overdrages, herunder eventuelle krav på forskud på erstatning og compensation, før kravet er indtrådt. Aftaler om sådanne overdragelser er ugyldige."

Foreningen ønsker at få afklaret, om forbuddet mod overdragelse af "krav på erstatning og compensation" betyder, at det er selve kravet, der ikke kan overdrages, eller er det tanken, at virksomhedsejeren heller ikke kan overdrage den minkvirksomhed, som kravet relaterer sig til?

Ved almindelig ekspropriation har ejeren "en ejers råden" over sin ejendom, indtil staten har fået adkomst ved ekspropriationen. Hvis ejeren har solgt ejendommen før ekspropriationen, indtræder den nye ejer i ekspropriationssagen, dvs. skal overdrage ejendommen til staten mod at

få ekspropriationserstatningen udbetalt. Hvis ejeren er afgået ved døden, er det dødsboet, der indtræder i ekspropriationssagen osv. Ejeren kan frit indgå aftaler om overdragelse af ejendommen, og staten skal betale erstatning, uanset hvem der er ejer.

Foreningen finder det ikke rimeligt, hvis virksomhedsejeren begrænses i sin almindelige råden over "minkvirksomheden".

Derudover er det uklart, hvornår "*kravet er indtrådt*". Foreningen mener principielt, at kravet indtrådte den 4. november 2020, men det betyder i givet fald, at aftaler, der er indgået før den 4. november 2020 (og før minklovens og lovændringens ikrafttræden), er ugyldige.

Hvis det er tanken, at man ønsker at sikre, at virksomhedsejere ikke overdrager selve kravet på erstatning til tredjemand til underkurs, og der således er tale om en beskyttelse af virksomhedsejere, der befinder sig i en sårbar situation, har foreningen forståelse for reguleringen, men dette bør i givet fald fremstå klarere, end det er tilfældet på nuværende tidspunkt. Det bemærkes, at foreningen heller ikke ser, at der bør være noget til hinder for, at minkavlere indgår samarbejdsaftaler om håndteringen af erstatningsprocessen og hjælper hinanden igennem forløbet.

2.5 Fastlæggelse af tidspunktet for erhvervelse af adkomst m.v.

Foreningen finder generelt, at der er behov for en konkret fastsættelse af tidspunktet for erhvervelse af adkomst m.v., og foreningen er ikke enig i beskrivelsen i lovforslaget.

Det fremgår f.eks. af side 19, at det er hensigten, "*at statens ret stiftes ved den endelige fastsættelse af erstatningen eller kompensationen for det pågældende aktiv, dvs. når der træffes endelig afgørelse om erstatnings- eller kompensationsbeløbets størrelse, herunder ved endelig dom. Såfremt der i stedet indgås forlig eller anden aftale, hvori erstatnings- eller kompensationsbeløbet fastsættes, vil kravet være indtrådt som bestemt i forliget eller aftalen.*" Er det tanken, at staten først skal have adkomst, når en retssag er afgjort? Foreningen mener, at man i højere grad skal lade sig inspirere af den almindelige ekspropriationsproces.

Ved ekspropriation er det således, at staten får adkomst, når ekspropriationskommissionen træffer beslutning om ekspropriation. Herefter kan adkomst tinglyses, rettigheder ophæves m.v. Der fastsættes typisk et senere overtagelsestidspunkt, hvor staten overtager ejendommen. Erstatningen udbetales, når den er endelig fastsat, dvs. når i) der er indgået forlig, ii) et skriftligt erstatningsforslag er tiltrådt af begge parter, iii) ekspropriationskommissionen har afsagt en kendelse, som ikke rettidigt er indbragt for taksationskommission, eller iv) taksationskommission har afsagt en kendelse. Domstolsprøvelsen har ingen betydning for erhvervelse af adkomst og udbetaling af erstatning og foreningen anbefaler, at tidspunkterne genovervejes.

2.6 Hjemmel til ophævelse af rettigheder

Hvis staten overtager en fast ejendom ved ekspropriation, indtræder staten i alle rettigheder og

forpligtelser vedrørende den faste ejendom. Er ejendommen udlejet, indtræder staten også i lejemålet som udlejer.

Hvis staten overtager fast ejendom i forbindelse med minksagerne, kan det være hensigtsmæssigt, hvis lejeforhold fortsætter med staten som udlejer, men hvis lejeforholdet er minkrelateret, skal lejeforholdet naturligvis ophøre, og der synes umiddelbart at mangle en hjemmel til ophævelse af rettigheder mod betaling af erstatning.

Situationen kan f.eks. være den, at en ejer af en minkfarm (farmejer) har udlejet minkfarmen til en minkavler (besætningsejer) ved en lejekontrakt, der er uopsigelig indtil 2030. Farmejeren skal have erstatning som følgeerhverv, og staten overtager minkfarmen. Besætningsejeren skal have erstatning som minkavler, og lejekontrakten mellem farmejeren og besætningsejeren skal naturligvis ophæves; staten kan ikke holde fast i, at besætningsejeren skal fortsætte sit lejemål, når minkbranchen er nedlagt.

2.7 Erstatnings- og taksationskommission

Det fremgår af den politiske aftale, at Fødevareministeren nedsætter en særlig erstatnings- og taksationskommission, der skal behandle sagerne.

Foreningen anbefaler, at erstatnings- og taksationskommissionen består af 3 medlemmer, herunder en formand. Formanden skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelse af hvervet. De to øvrige medlemmer skal dels være en økonom eller revisor med indgående kendskab til værdiansættelse af virksomheder, og dels en fagligt kyndig med stort branchekendskab inden for minkområdet.

Det er helt afgørende, at processen gennemføres hurtigst muligt, og foreningen er derfor betænkelig ved, at erstatnings- og taksationskommissionen eventuelt får samme antal medlemmer som de kommissioner, vi kender fra den almindelige ekspropriationsproces, idet det uundgåeligt vil forlænge processen. Der skal snarere arbejdes med en ordning som den, der kendes fra VE-loven, hvor der også er tale om en mindre kommission bestående af kun to medlemmer.

Derudover anbefaler foreningen, at medlemmerne af kommissionerne bliver fuldtidsbeskæftiget med opgaven; foreningen forstår, at der på nuværende tidspunkt lægges op til deltidsbeskæftigede medlemmer, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, igen fordi det uundgåeligt vil forlænge processen.

2.8 Overerstatnings- og taksationskommission

Foreningen forstår, at der gives mulighed for at nedsætte overerstatnings- og taksationskommissioner, der skal efterprøve de afgørelser, der træffes af erstatnings- og taksationskommissionen. Hvis det sker, henvises til bemærkningerne ovenfor, men foreningen foreslår, at en enklere løsning med kun ét niveau overvejes; det vigtigste er, at de allerstærkeste

kompetencer samles i erstatnings- og taksationskommissionerne, således at sagerne i videst mulige omfang kan afsluttes i første instans.

Alternativt kan der arbejdes videre med to administrative niveauer, men således at klager kan vælge at springe muligheden for overtaksation over, hvis sagen ønskes og forventes prøvet ved domstolene.

2.9 Dokumentations- og oplysningskrav

Det fremgår af lovudkastet, at der skal fastsættes regler om ansøgning, ansøgningsfrister og øvrige frister, oplysnings- og dokumentationskrav samt krav om revisorattestation.

Foreningen har forståelse herfor, men bemærker dog for så vidt angår kravet om revisorattestation i forhold til virksomhedens oplysninger om produktionsomkostninger, at der er andre rådgivere, der med fordel kan bistå i processen. Det er f.eks. nærliggende, at det er økonomikonsulenterne i landboforeningerne el.lign., der kender virksomhederne i forvejen, som under rådgiveransvar kan attestere, at oplysningerne er korrekte. Det vil øge konkurrencen, hvis andre kan bistå, ligesom det vil muliggøre en smidigere og hurtigere sagsbehandling.

Foreningen har i øvrigt noteret, at foreningen får en forpligtelse til at videregive oplysninger i henhold til lovudkastets § 8, stk. 7. Foreningen er naturligvis indstillet på at medvirke til oplysningen af sagen, idet foreningen forudsætter, at Foreningen alene skal udlevere oplysninger, der ikke er offentligt tilgængelige i registre el.lign., og derfor kunne indhentes af myndighederne selv. Derudover går Foreningen ud fra, at der alene er tale om at videregive eksisterende oplysninger i et rimeligt omfang, f.eks. i forbindelse med fastlæggelse af indekstal til anvendelse i avlernes erstatningsberegning.

2.10 Godtgørelse for sagkyndig bistand

Afslutningsvist skal det nævnes, at en virksomhedsejer, der har ret til erstatning og har måttet afholde nødvendige udgifter til sagkyndig bistand, skal have tildelt godtgørelse for sådanne udgifter, ligesom det sker i almindelige ekspropriationssager. Foreningen mener, at vedkommende kommission skal kunne pålægge staten at udrede godtgørelse herfor, og at der ved fastsættelsen af godtgørelsen bl.a. tages højde for sagens kompleksitet og omfang, de involverede værdier, sagens forløb og det forhold, at der direkte stilles krav om sagkyndig bistand, jf. ovenfor. Det godtgørelsesniveau, der kendes fra almindelige ekspropriationssager, er langt fra tilstrækkeligt i minksagerne.

Foreningen står naturligvis til rådighed for drøftelse af det ovenfor anførte, og vil i øvrigt gerne afslutningsvis kvittere for en stor og dedikeret indsats fra ministeriets side i dette aktuelle arbejde.

Med venlig hilsen

Tage Pedersen

/

Sander Jacobsen